

Jól og jólasíðir í Stóra Bretlandi

Ymist sum tey halda ársins stóru høgtíð í Skotlandi og Onglandi

Ein av teimum elstu føroysku blað- og tíðindamonnum, Eiden Müller, hevur gjørt »Tíðindablaðnum Sosialurín« tann beina at skriva grein um jól, sum tey verða hildin í grannalandi okkara, Bretlandi, og um hvørjar jóla- og nýggjárssiðir, teir varðveita har:

CHRISTMAS EVE, jólaaftan, ella í uppruna sinum »The holly evening«, hevur frá tíðarinnar morgni verið hátíðardagur og -kveld í grannalandi okkara, Bretlandi, har børnini gleðast sum kanska onga aðrastaðir til alt jólahátíðarhaldið og jólastákið, ið verður boðið

teimum næstu dagarnar frá 24. desember og út eftir — hjá summum bæði styttri og longri tíð bæði undan og eftir 24. desember.

Handlar og skrivstovu steingja oftast stutt eftir middag jólaaftan, og tá hava fólkini, ið starvast har, eisini havt úr at gera

og eru aloftast deyðagivin. Men í ár ber so til, at tað lagar seg so, at jól- og jólasíðir koma at strekkja seg yvir mangan dag! Heima við hús roynir faðirinn at gleða børnini við at siga teimum jólasögur, og útvarpið spælir teir gomlu jólasálmarnar og -løgini, alt meðan móðir aftanfyrir

læsta hurð stásar upp jóla-træðið, The Christmas tree, ið er borið til hús ofta fyrst í desember. Sum hjá okkum hevur móðir úr at gera, at pynta hitt grøna granntræðið. Har heingja tey eisini jólagóðgæti uppá træðið, umfram súr-epli, »kræmarhús«, silki-bond, »lametta« og hvørt

av sínum, ið hoyrir eini bretsk jól til.

Jólamatur: karpufiskur og turkeys

Rúmini inni eru stásáð upp við alskyns, ið kann hugna tey smáu og eldri við: pappirseinglum, gullstjörnum, barnatekingum, ið tilknýti hava til jólina, og so framvegis. Sjalvsagt hevur hitt grøna træði ljósperur í hópatali, men eisini »livandi ljós« úr stearini prýðka húsrúmin, kirkjuklokkurnar hoyrast snjallar allar dagar fyri jól og sjálvar jóladagarnar. Borðreitt verður jóladagarnar við t. d. karpufiski og turkeys (kalkun): sum bretar har tað ber til at hava sum hevuðsmáltíð, har vit um okkara leiðir hava gás ella dunnu.

Kristinrúgvín er røt-fest í mongum enskum og skotskum heimum, annaðhvørt tey eru katólsk ella protestantisk, so familjan

fer í kirkju til jólagudstænastur seinnapart á degi ella á miðnætt.

Manga aðrastaðni brúka tey at seta upp livandi ljós á grøvnunum í kirkjugørdunum, um veðrið annars ikki forðar. Har verða eisini ofta smá granntrø sett upp.

Jólini í Yorkshire, Cornwall, Wales — og í Skotlandi

YMISKT er sum tey halda jól í Bretlandi: landspartarnir bæði í Skotlandi og Onglandi eiga teirra egnu eyðkenni: í ti skotska hálendi, the Highlands, á Hebriduoyggjunum, the inner and outer Hebrides, á Orkneyoyggjunum og í Hetlandi. Í Onglandi sum í landspartunum Yorkshire, Cumberland, Cornwall, Wales, Gloucestershire, Devon og hvat ið so allir landspartarnir eita. Men allastaðni ræður: »My

Framhald á síðu 16

Tá tey eldru í ættini røkka høgan aldur, við so verða, at familjan hittist oftari enn vanligt, og sostatt gerast ættarbondini sterkari.

Soleiðis er við Snikkarastovuvættini. Í fleiri ættarlið hava nøkur upplivað tey gott og væl nitið, og vit yngu hava notið nógv ríkt og hugnaligt av hesum og komu at standa hvør øðrum ógvuliga nær. Men tá so deyðin vitjar, so kennist alt svárari og meinari.

Innan fyri háltannað ár hava vit mist 4 av okkara: 2 mammubeiggjar í fjør og 2 systkinabørn nú.

Richard doyði í juni 84, og eg royndi í takksemi at minnst hann her í blaðnum, men tá so Gunnar fór bert 3 mánaðar seinni, orkaði eg ikki at skriva, hóast hann so sanniliga hevði uppið við at verðið mintur av mær.

Gunnar Karbech Mouritsen

Gunnar fekk sína útbúgving sum málari í Danmark, og hann var ein dagur mettur sum ein av bestu góður handverkari, bæði vælgerðin og eisini ógvuliga heppin við at seta litir saman, á hesum seinna ókinum kundi hann nokk kallast listamaður, tað sást tyðiliga á teimum málningum, hann hevði gjørt, men litillátaður, sum hann altíð var, vildi hann ikki koma alment fram við teimum.

Frá tí at Gunnar byrjaði at arbeiða, og til hann legði frá sær, var hann fastur málari hjá K.F.U.K., og eru vit hon-

um sera takksamir fyri trúfesti og hjálpssemi hansara móti okkum.

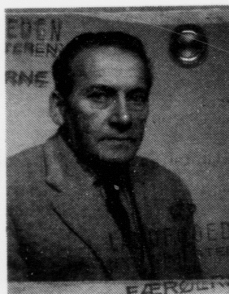
Í 1934 giftis Gunnar við Marini Restorff Jacobsen og fingur tey 3 børn: Arnold, Fanny og Poul, men høvdu tey ta stóru sorg at missa elsta sonin Arnold í goðum árum.

Aftaná kríggið fóru tey undir at byggja uppi í Niels Finsensgøtu, tá var litið at mála í Havnini, so Gunnar arbeiðði tíðliga og seint uppá húsini, og úrslitið bleiv eitt vakurt og hugnaligt heim, ikki minst takkað veri Marini. Har feldi tú teg altíð væl, serliga vóru føðingardagarnir »festligir« har. Fyrst var tað Gunnar, sum á sín stillfora hátt var so skemtingsarsamur og hittinorðaður, síðan setti familjan hjá Marini: Restorff-Jacobsens fólkini teirra serstaka dóm á kveldini.

Marin og Gunnar vóru heimamenniskju og lesandi fólk, sum eiga hópin av bókum, og sum vit fleiri hava notið gott av. Nógv ár var Gunnar sjúk, men tolin, sum hann altíð var, bar hann sjúkuna so stillisliga, at tú varnaðist kanska ikki, hvussu álvarsliga tilstóð fyrr enn til allar seinast. Sárliga var hann saknaður av sínum og okkum øllum.

Systkinabørnini Eyðun og Arnbjørn

Árið eftir hendi so tað syndarliga, at Arnbjørn, 47 ára gamal, varð yvirkyrdur hin 7. oktober og doyði, áðrenn útkomin á Landssjúkrahúsið, og bert 7 vikur seinni hin 30. november andaðist elsti bróðurin Eyðun, 48 ára gamal.

Teir vóru synir Andrias Karbech Mouritsen og Alvilu ættað av Tvøroyri.

Eyðun, Arnbjørn og yngri bróður teirra Finnbjørn og Áki vóru allir føddir uppi í Snikkarastovu, har foreldrini búðu í trettan ár, til tey fingur teirra eisini so vakra og hugnaliga heim í Tórfinns-gøtu.

Vit systkinabørnini komu serliga nógv saman við dreingjunum hjá Andriasi, tí teir vóru jú í sama húsi, sum omma og abbi, haraftrat vóru Eyðun og Arnbjørn javnaldrar við yngri beiggjar minar, so teir spældu nógv saman, vóru skótar saman o. s. fr. Og samanholdid held fram í ungdominum og øll árin fram yvir. Eisini blivu Eyðun og Andrias bróður svágar, so vit hittust ofta.

Aftaná skúlan fór Eyðun í læru hjá pápanum,

meðan Arnbjørn lærði til bakara, men hesum starvi mátti Arnbjørn fara frá vegna heilsubrekk aftana álvarsliga sjúku, og valdi hann so eisini at fara málara-vegin. Bæði vóru teir arbeiðssamir og dugnaligir og væl umtóktir av fólki.

Tá beiggjarnir Finnbjørn og Eyðun í 1962 byrjaðu Málindahandilin, sum seinni gjørdist partafelag, fór Eyðun eini 2-3 ár seinni sjálfur at arbeiða har, síðan kom Arnbjørn til og seinast yngsti beiggjin Áki, umframt var mammann eisini í handlinum í nógv ár, og nú eru nøkur av næsta ættarliðnum, so tað kann av sonnum kallast ein familjufyrítøka.

Uttan at taka nakað frá tí dugnaliga starvsfólki í Málindahandlinum, so varð oftast spurt eftir Eyðuni, tí sum fáur dugdi

hann at blanda litir, og hendi tað, at onkur var byrjaður at mála og hevði ov litið av málning, so kundi tú vera visur, at Eyðun fann fram til upprunalitin. Okkum í K.F.U.K. hevur Málindahandilin verið ein hollur vinur, var og er nakað áfjall, so var og er bert at ringja eftir teimum.

Eisini takkar Javnaðarflokkurin Gunnari, Eyðuni og Arnbjørn fyrri trúfesti.

Eyðun og Arnbjørn giftust sama ár í 1958, Eyðun við Daníu ættað av Argjum, tey eiga 4 synir: Andrias, Hans Jacob, Eyðinn og litli Eyðun. Fyrstu árin búðu tey í Havn, men so bygdtey á Argjum, meðan Arnbjørn fekk heim sitt í Jóannesar Patrussongøtu. Konan Johanna er úr Hvalba og tey fingur børnini: Annie, Martin, Anvør, Maud og Guð-

ny. Í báðum hesum so hugnaligu heimum vóru vit altíð væl móttikin og feldu okkum væl.

Nú hevur deyðin vitjað og tikið so miskunnarlest, tað er líka sum vit ikki fata, at Eyðun og Arnbjørn ikki eru her meira, hesir livandi menn:

Arnbjørn var altíð í góðum lag og altíð við tí góða orðinum, av røttum kann sigast um hann, at hann lýsti upp, har hann kom, hann hevði eisini ta ríku gávuna at duga at vitja fólk, og nógv eru nokk tey, serliga eldri, ið sakna vitjan hansara, tí fáur dugdi sum hann at liva tey upp.

Eyðun var stillforari, men álíka væl skemtingsamur og hittinorðaður, og hvat vóru ikki bæði hjálpsamir.

Sorgin er stór og saknur inn svárur, hjá okkum øllum, vit vilja so fegin visa tykkum Alvildu, Daníu, Jóhannu, børnum og abbaðrum og beiggjunum djúpastu samkenslu okkara.

Tað verður sagt, at kærleikans gjald er deyðin ella skilnaðurin, eitt miskunnarlest gjald, sum vit øll so gjarna vildu verið fyrri uttan, og tá hava vit ta ríku troyst, at skilnaðurin er ikki ævigur.

Í ovurmorgin kveikja vit jólahjósini til minni um hitt sama ljósið, sum kom inn í heimin jólanátt, og sum vann á deyðans mátti og soleiðis opnaði okkum himnagrindina, har øll okkara kærni biða okkum.

Góðu Gunnar, Eyðun og Arnbjørn takk fyrri alt.

Jona